

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค่าใช้จ่ายด้านยาและการใช้ยาของสถานื่อนามัยสาธิต วิทยาลัยการสาธารณสุขสุจริตินทร จังหวัดขอนแก่น ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2548 ถึง วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2549 โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ จากนั้นวิเคราะห์ผลการวิจัย ได้แก่ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านยา โดยผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปพบว่าผู้มารับบริการเภสัชกรรมมีทั้งสิ้น 5,141 ราย ผู้มารับบริการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เบิกค่ารักษาพยาบาลได้ตามสิทธิสวัสดิการข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ เป็นผู้มารับบริการคลินิกตรวจโรคทั่วไปและมาตรวจรักษาโรค ในช่วงทำการนอกเวลาราชการ ส่วนผลการศึกษาข้อมูลด้านยาพบว่าบัญชียาสถานบริการมีจำนวน 198 รายการ จัดเป็นยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ร้อยละ 86.87 โดยกลุ่มยาต้านจุลชีพมีรายการยาในบัญชีมากที่สุด แนวโน้มค่าใช้จ่ายด้านยารวมของคลินิกตรวจรักษาโรคทั่วไปลดลงตามลำดับรายไตรมาส โดยเป็นผลมาจากการจำนวนครั้งที่มารับบริการลดลงตามลำดับรายไตรมาส และการปรับราคาขายในกลุ่มยาระบบหัวใจและหลอดเลือด ซึ่งเปลี่ยนจากการใช้ยาต้นแบบมาเป็นยาที่ผลิตในประเทศแทน แนวโน้มค่าใช้จ่ายด้านยารวมของคลินิกบริการทันตกรรมเพิ่มขึ้นตามรายไตรมาส โดยเป็นผลจากจำนวนครั้งของผู้มารับบริการเพิ่มขึ้น ในคลินิกตรวจโรคทั่วไปกลุ่มยาที่มีค่าใช้จ่ายสูงสุดคือ กลุ่มยาระบบหัวใจและหลอดเลือด คิดเป็นร้อยละ 42.78 และคลินิกทันตกรรม กลุ่มยาที่มีค่าใช้จ่ายสูงสุดคือ กลุ่มยาต้านจุลชีพ คิดเป็นร้อยละ 49.29 ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายด้านยาของกลุ่มยาต่างๆ ในการศึกษาครั้งนี้คือ จำนวนครั้งที่มารับบริการและค่าใช้จ่ายต่อใบสั่งยาดังนั้นหากต้องการลดค่าใช้จ่ายด้านยาสามารถทำได้โดยการลดปัจจัยด้วยวิธีต่างๆ ได้แก่การลดจำนวนครั้งที่มารับบริการด้วยการส่งเสริมนโยบายส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค การลดค่าใช้จ่ายต่อใบสั่งยาด้วยการส่งเสริมการใช้ยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ การจัดซื้อยาที่ผลิตภายในประเทศ การรักษาตามแนวปฏิบัติมาตรฐาน รวมทั้งการกำหนดนโยบายการใช้ยาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการจัดเก็บฐานข้อมูลด้านยา จะทำให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน ถูกต้องและลดภาระงานบุคลากรได้

งานวิจัยฉบับนี้ได้รับการสนับสนุนจากวิทยาลัยการสาธารณสุขสุจริตินทร จังหวัดขอนแก่น ปีงบประมาณ 2551